

Aan het college van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Maassluis

Postbus 55
3140 AB Maassluis

E info@adviesraadsamenlevingszakenmaassluis.nl
I www.adviesraadsamenlevingszakenmaassluis.nl

Uw kenmerk

Datum 2 juli 2019

Ons kenmerk Juli 2019-01

Onderwerp: Advies over “Ontwikkelagenda Ouderen”.

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Algemeen

Recentelijk ontving de Adviesraad de Raadsinformatiebrief “Proces Ontwikkelagenda Ouderen” d.d. 10 mei 2019. De gemeente geeft hierin aan de komende maanden relevante informatie over dit onderwerp te verzamelen en te analyseren, om dan, in het 4^e kwartaal, de ontwikkelagenda aan de raad aan te bieden. De Adviesraad wordt gevraagd hierover t.z.t. te adviseren.

Inmiddels heeft ook een inventariserend gesprek plaatsgevonden tussen het betrokken onderzoeksbureau JSO en twee leden van de Adviesraad.

De Adviesraad heeft al langer het plan een advies te schrijven over het gemeentelijk “(Preventie)beleid voor Ouderen”. Inmiddels is hier, in een aantal werkoverleggen, aandacht aan besteed. Ook in meerdere, eerder geschreven, adviezen hebben wij al aangegeven wat wij belangrijk vinden als het gaat om een (preventief) ouderenbeleid. Het gaat dan om onze adviezen: Wonen met Zorg (2018), Programma Langer Thuis (2018) en Regionale Visie Mantelzorg (2019).

Door nu, deze én andere aanbevelingen over het (preventieve) ouderenbeleid in één agenda te bundelen krijgt deze specifieke doelgroep meer focus en dat vinden wij belangrijk.

Vooruitlopend op het verschijnen van de concept ontwikkelagenda, waarover wij t.z.t. zullen adviseren, hebben wij gemeend u alvast een aantal aanbevelingen te doen over onderwerpen die, wat ons betreft, in deze agenda thuishoren.

Eerst beleid en dan een ontwikkelagenda

Een samenhangend en toetsbaar (preventief) ouderenbeleid voor de langere termijn gaat, wat ons betreft, vóór de ontwikkeling van activiteiten

De Adviesraad heeft hier verschillende keren bij het college op aangedrongen, maar er is nog steeds geen samenhangend (preventief) ouderenbeleid. De vraag is, of het er op deze manier van gaat komen, of, dat het blijft bij een ontwikkel/activiteitenplan. Ook is het de vraag of het plan straks concreet, toetsbaar en meetbaar gaat worden. Iets waar wij in ieder geval voor pleiten.

Het groeiend aantal ouderen heeft in de toekomst een aanzienlijke impact op de bevolkingssamenstelling. Wat betekent dat voor een gemeente zoals Maassluis? Zeker is, dat het de gemeente en haar inwoners voor behoorlijke uitdagingen zal plaatsen. Dat vraagt, naar onze mening, om die toekomstvisie en dat samenhangende en toetsbaar beleid.

Dat zou dan onder andere gebaseerd moeten zijn op een gedegen inventarisatie van de ontwikkeling van het aantal ouderen en hun (zorg- en woon) behoeften. Belangrijk hierbij is ook te kijken naar het potentieel en de waarde van ouderen. Wat kunnen zij betekenen voor en bijdragen aan de gemeenschap.

Wat hoort tenminste thuis in een ontwikkelagenda

1. **Bijdrage van ouderen onmisbaar voor samenleving. Dat gegeven mag meer aandacht krijgen.*

Over ouderen wordt vaak gesproken in de trend van (toekomstige) problemen en kostenposten.

Dat geeft een eenzijdig beeld. Ouderen zijn onmisbaar voor de samenleving. Denk aan de inbreng van hun kennis en ervaring, maar ook aan het relatief grote aantal vrijwilligers/mantelzorgers onder ouderen. Ouderen zijn massaal actief als vrijwilliger, ze werken, zitten in besturen en verlenen mantelzorg (driekwart van de 4,4 miljoen mantelzorgers is 60-plus) en zijn actief als oppas-oma of -opa.

Bij het spreken en schrijven over het ouderenbeleid zou meer aandacht moeten worden gegeven aan die positieve inbreng en het potentieel van ouderen. Daarmee wordt bijgedragen aan verandering van het negatieve imago van ouderen. Maar, bovenal versterkt dat het positieve zelfbeeld. Alleen een zelfbewuste oudere kan de regie goed in eigen handen houden.

De stem van de (toekomstige) oudere moet op een consistente manier verankerd worden in de ontwikkeling van het beleid en de activiteiten. Niet praten over ouderen, maar met ouderen. Deze aanpak moet verankerd worden in het beleid en de ontwikkelagenda van de gemeente.

(*Gegevens ontleend aan de campagne "De waarde van ouder worden" van de Adviesraad van Ouderen).

2. *Het woonbeleid van de gemeente moet voldoende perspectief bieden aan de woonbehoeften van (toekomstige) ouderen.*

Het gaat hier om een aantal zaken:

- Stimuleren van (toekomstige) ouderen om tijdig na te denken over hoe zij willen wonen bij het ouder worden.
- Het informeren over en bieden van oplossingen bij benodigde aanpassingen van de (eigen) woning.
- Voldoende betaalbare woningen voor ouderen, in de nabijheid van voorzieningen.
- Initiëren en ondersteunen van innovatieve oplossingen en initiatieven door inwoners (voorbeeld Knarrenhof).
- Laagdrempelig vergunningenbeleid voor mantelzorgwoningen/aanbouw etc.
- en als het dan toch niet meer lukt thuis, voldoende crisisopvang en respijtzorg in de directe omgeving en voldoende plaats in zorginstellingen.

(Verwijzing naar: o.a. Ons advies Wonen met Zorg 2018 - LVGO: Manifest "Samen Leven, Gemeenschappelijk Wonen - ING: Dienstverlening voor de nieuwe oudere)

3. *Wat is ervoor nodig om de lokale zorg in de toekomst betaalbaar en georganiseerd te laten blijven.*

Eerder gaven wij al aan dat ook de toekomstige financierbaarheid van alle benodigde voorzieningen in het beleid thuishoort.

Hierbij staan de vragen centraal hoe we in de toekomst omgaan met de behoeften van ouderen aan meer zorg, terwijl er minder professionals en minder mantelzorgers beschikbaar zullen zijn. Hoe kunnen we lokaal voldoende zorg blijven geven, wat is straks nog financierbaar voor de gemeente en hoe kan de gemeente hierop voorsorteren.

Dat vraagt o.a. om een andere kijk op zorg en wellicht ook een andere organisatie van de zorg. (Verwijzing naar: o.a. ons advies over Wonen met Zorg 2018)

4. *De gemeente als aanjager van de samenwerking tussen professionals.*

Hoe zit het met de samenwerking tussen professionals, het wegnemen van de schotten tussen instanties en het stimuleren van lef, eigen initiatief en verantwoordelijkheidsgevoel bij de professionals. In het concept Regionale Visie Mantelzorg bleek dit in Maassluis nog een heikel punt, terwijl hierbij veel voordelen te behalen zijn. De gemeente kan hierin als aanjager fungeren. (Verwijzing naar: ons advies over het concept Regionale Visie Mantelzorg)

5. *Wat is ervoor nodig om de oudere zolang mogelijk mee te laten doen en zelf de regie te laten houden (Preventie).*

Hier spelen thema's als: een gezonde levensstijl (voeding, bewegen), plezier in het leven, zingeving, onderhouden van een netwerk en aandacht van de omgeving, een rol. Hier ligt een zowel een taak voor de gemeente, instellingen, als voor alle inwoners van Maassluis. De gemeente kan hierin een rol spelen als voorlichter, stimulator en aanjager.

(Verwijzing naar: o.a. Bezoek aan de gemeente Rotterdam in het kader van "Denk tijdig na over ouder worden", Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu: Gezond ouder worden in Nederland en Goede Preventie Ouderenzorg).

Wij hopen u met dit ongevraagd advies over nog te ontwikkelen beleid en activiteiten een aantal nuttige aanbevelingen te hebben gedaan.

Natuurlijk zijn wij graag bereid dit advies verder toe te lichten.

Hoogachtend,

Henk van Goor

Tijdelijk voorzitter Adviesraad Samenlevingszaken Maassluis